

Ordinariusque
publicatione,
& executionem
hujus
Bulle com-
mittit.

cietatum deputatos, vel quoscumque alios nullatenus perturbari, impediri, vel inquietari, minusque sub nomine Religionis Sancti Antonii hujusmodi ab aliis quam personis, ut praefertur, deputatis eleemosynas ipsas perquiri, & colligi, vel ejusdem religionis insignia circumferri quocumque prae-textu posse.

§.3. Et nihilominus univ[er]sis, & singulis Venerabilibus fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis eorum in spiritualibus Vicariis Generalibus atque Officialibus, necnon Abbatibus, Prioribus, & aliis Ecclesiarum Praelatis, in virtute sanctae obedientiae praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi omnes, & singuli per se, vel alium, seu alios, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Abbatis, & Conventus, necnon Praeceptorum, Administratorum, Religiosorum, & personarum, ut praefertur, deputatarum hujusmodi, seu alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra praesentes literas, & in eis contenta hujusmodi ab omnibus, ad quos spectat, aut spectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari, ipsosque Abbatem Conventum, Praeceptores, Administratores, religiosos, & personas, ut praefertur, deputatas illis pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos, vel aliquem ipsorum desuper per quoscumque quomodolibet indubitabile molestari, perturbari, inquietari, vel impediri. Contradictores quoslibet, ac rebelles, per poenas, etiam pecuniarias eorum arbitrio infligendas, & applicandas, ac denique per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrariis derogat.

§.4. Non obstantibus praemissis, ac fel. rec. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri de una, ac in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque Apostolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Eleemosynas colligendi formam praescribit.

§.5. Volumus autem, quod personae, ut praefertur, deputatae, quaestorum nomen nullo modo gerant, sed simpliciter eleemosynarum collectores nuncupentur, & propter hanc operam, eleemosynarum hujusmodi participes non sint, atque hoc munere citra

ullum dolum, & cum omni modestia fungantur, quodque ad stabula pro benedictionibus super animalia faciendis accedere, eaque sigillare, & aliqua sigilla, & praeter praesentes, seu earum Transumpta alia privilegia, necnon instrumenta quaedam quaestorum insignia, reliquias, chartas, imaginas, acus, & alia his similia ad excitandas personas circumferre, indulgentias publicare, aut per se, vel alium praedicare, fideles ad eleemosynas sibi erogandas minis, aut imprecationibus inducere, aut tamquam debitas, vel solitas, seu aliqua arte, etiam praetextu dicendi orationem S. Antonii extorquere, vel super locis ullam quovis nomine conventionem: etiam in utilitatem Monasterii, praep[er]toriarum, Hospitalium, & domorum hujusmodi facere nullo modo praesumant, sed simpliciter, pie, modeste, unica dumtaxat campanella pullata (cujus usus soli religioni praedictae a Sede Apostolica concessus fuisse perhibetur) eleemosynas pro subventionem Hospitalium, & domorum hujusmodi petendo accipiant tantum, quod sibi offeretur.

Eam non observantes puniri jubet.

§.6. Ceterum praedicti Ordinarii diligenter animadvertant, ut haec omnia praesentibus observentur, atque non solum ad delationem aliorum, sed ex suo mero officio inquirant, si qua fraus praesertim adversus leges eis praescriptas hujusmodi committatur ab ipsis Collectoribus, quos si vere reos compererint, pro modo culpa arbitrio suo puniant, eosque statim a collectione amoveant, atque alios, qui boni, & idonei sint, ab eisdem Superioribus suffici curent. Et quia difficile foret praesentes literas ad singula quaeque loca, in quibus de illis fides facienda erit transmittere.

Transumptis credi mandat.

§.7. Volumus, & similiter dicta auctoritate decernimus, quod eorundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & alicujus personae in dignitate ecclesiastica constituta sigillo munitis, ea prorsus ubique, etiam in iudicio fides adhibeatur, quae ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die 1. Februarii 1582. Pontificatus nostri Anno X.

D. P. An. X. 1. Februarii.

CXXXVI.

Kalendarium nuper restitutum pro Festivitatibus S. R. E. suo tempore celebrandis, divinisque itidem officiis recitandis approbatio, & veteris Kalendarii abolitio.

GREGORIUS PAPA XIII.

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Inter gravissimas Pastoralis officii vestri curas, ea postrema non est, ut quae a Sa-

Exordium.

Concilium. Tunc remissit Pontifici curam restitutum Breviarium in fests. 45. pro pe. sin.

Duo igitur hic expressis exequenda erant.

Primum executus est Pius V.

Secundum non fuit usque modo executum.

Hic igitur Pontifex peritissimos viros praeposuit emendationi Kalendarium.

Sacro Tridentino Concilio Sedi Apostolica reservata sunt, illa ad finem optatum, Deo adiutore, perducantur.

§.1. Sane ejusdem Concilii Patres, cum ad reliquam cogitationem, Breviarium quoque curam adiungerent, tempore tamen exclusi, rem totam ex ipsius Concilii decreto ad auctoritatem, & Judicium Romani Pontificis retulerunt.

§.2. Duo autem Breviario praecipue continentur, quorum unum, preces laudesque divinas festis pro festisque diebus persolvendas complectitur, alterum pertinet ad annuos Paschae, festorumque ex eo penden. recursus, Solis, & Lunae motu metiendos.

§.3. Atque illud absolvendum fel. rec. Pii V. Praedecessor noster quidem curavit, atque edidit.

§.4. Hoc vero, quod nimirum exigit legitimam Kalendarium restitutionem, jam diu a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris, & saepius tentatum est, verum absolvi, & ad exitum perducere ad hoc usque tempus non potuit, quod rationes emendandi Kalendarium, quae a coelestium motuum peritis proponebantur, propter magnas, & fere inextricabiles difficultates, quas hujusmodi emendatio semper habuit, neque perennes erant neque antiquos ecclesiasticos ritus incolumes (quod in primis hac in re curandum erat) servabant.

§.5. Dum itaque Nos quoque credita Nobis, licet indignis, a Deo dispensatione freti, in hac cogitatione curaque versaremur, allatus est Nobis liber a dilecto filio Antonio Lilio artium, & medicinae doctore, quem quondam Aloysius ejus germanus frater conscripserat, in quo per novum quemdam Epactarum Cyclum ab eo excogitatum, & ad certam ipsius Aurei numeri normam directum, atque ad quamcumque anni Solaris magnitudinem accommodatum, omnia quae in Kalendario collapsa sunt, costanti ratione, & saeculis omnibus duratura, sic restitui posse ostendit, ut Kalendarium ipsum nulli umquam mutationi in posterum expositum esse videatur. Novam hanc restituendi Kalendarium rationem exiguo volumine comprehensam ad Christianos Principes, celebrioresque universitates paucos ante annos missimus, ut res quae omnium communis est, communi etiam, omnium consilio perficeretur, illi cum, quae maxime optabamus, concordem respondissent, eorum nos omnium consensione adducti, viros ad Kalend. emendationem adhibuimus in Alma Urbe harum rerum peritissimos, quos longe ante ex primariis Christiani orbis nationibus delegeramus. Ii cum multum temporis, & diligentiae ad eam lucubrationem adhibuissent, & Cyclum tam veterum, quam recentiorum undique conquisitos, ac diligentissime per se ipsos inter se contulissent, suo, & doctorum hominum, qui de ea rescripserunt, iudicio, hunc praeter ceteris elegerunt Epactarum Cyclum, cui nonnulla etiam adjecerunt, quae, ex accurata circumsp[er]tione visa sunt ad Kalendarium perfectionem maxime pertinere.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. IV.

§.6. Considerantes igitur Nos, ad rectam Paschalis festi celebrationem juxta sanctorum Patrum, ac veterum Romanorum Pontificum, praesertim Pii, & Victoris primorum, necnon magni illius Oecumenici Concilii Niceni, & aliorum sanctiones, tria necessaria conjungenda, & statuenda esse, Primum certam verni Aequinoctii sedem; Deinde rectam positionem 14. Lunae primi mensis, quae vel in ipsum Aequinoctium diem incidit, vel ei proxime succedit; Postremo primum quemque diem Dominicum, qui eandem 14. Lunam sequitur; curavimus non solum Aequinoctium vernum in pristinam sedem, a qua jam a Concilio Niceno decem circiter diebus recessit, restituendum, & 14. Paschalem suam in loco, a quo quatuor, & eo amplius dies hoc tempore distat, reponendam, sed eam quoque tradendam rationem, qua cavetur, ut in posterum Aequinoctium, & 14. Luna a propriis sedibus numquam dimoveantur.

§.7. Quo igitur vernum aequinoctium quod a Patribus Concilii Niceni ad 12. Kalend. Aprilis fuit constitutum, ad eandem sedem restituatur, Praecipimus, & mandamus, ut de mense Octobris anni 1582. decem dies inclusive a tertia Nonarum usque ad pridie Idus eximantur, & dies, qui festum S. Francisci 4. Nonas celebrari solitum sequitur, dicatur Idus Octobris, atque in eo celebretur festum SS. Dionysii, Rustici, & Eleutherii martyrum, cum commemoratione S. Marci Papae, & Confessoris, & SS. Sergii, Bacchi, Marcelli, & Apulei Martyrum, Septimodecimo vero Kal. Novembris, qui dies proxime sequitur, celebretur festum S. Callisti Papae, & Martyris. Deinde 16. Kal. Novemb. fiat officium, & Missa de Dominica 18. post Pentecostem, mutata litera Dominicali G. in C. Quintodecimo denique Kal. Novembris dies festus agatur S. Lucae Evangelistae, a quo reliqui deinceps agantur festi dies, prout sunt in Kalendario descripti.

§.8. Ne vero ex hac nostra decem dierum subtractione, alicui quod ad annuas, vel mensuras praestationes pertinet, praedictum fiat, partes iudicium erunt in controversiis, quae super hoc exorta fuerint, dictae subtractionis rationem habere, addendo alios 10. dies in fine cujuslibet praestationis.

§.9. Deinde ne in posterum a 12. Kal. Aprilis Aequinoctium recedat, statuimus Bissextum quarto quoque anno (uti mos est) continuari debere, praeterquam in centesimis annis: qui quamvis Bissextiles antea semper fuerint, qualem etiam esse volumus annum 1600. post eum tamen, qui deinceps consequentur centesimi, non omnes Bissextiles sint, sed in quadringentis quibusque annis primi quinque tres centesimi sine Bissextis tranfigantur, quartus vero quisque centesimus Bissextilis sit, itaut annus 1700. 1800. 1900. Bissextiles non sint. Anno vero 2000. more consuetudo dies Bissextus intercaleatur, Februario dies 29.

B 2

con-

1582. Cognovitque tria hic expressa necessaria fore.

Primo igitur loco reponit verum aequinoctium in sede sua ad 21. Martii.

Indices subtractione dierum rationem habeant.

Ere inde aequinoctium recedat, ordinem hic servandum praeponeat.

Cyclumque Epactarum, substituit in Kal. loco auri numeri.

continente, idemque ordo intermittendi, intercalandique Bifextum diem in quadringentis quibusq. annis perpetuo conservetur.

§.10. Quo item 14. Paschalis recte invenitur, itemque dies Luna juxta antiquum Ecclesie morem ex Martyrologio singulis diebus edicendi fidei Populo vere proponantur, statimus, ut amoto numero de Calendario, in ejus locum substituat Cycli Epactarum; qui ad certam (uti diximus) aurei numeri normam directus efficit, ut novilunium, & 14. Paschalis vera loca semper retineant. Idque manifeste apparet ex nostri explicatione Kalendarii, in quo descripta sunt etiam tabule Paschales secundum priscum Ecclesie ritum, quo certius, & facilius Sacrosanctum Pascha inveniri possit.

Et Cyclum solarem antiquum ad novam & quantumque intercalandi rationem accommodatum.

§.11. Postremo quoniam partim ob decem dies de mense Octob. anni 1582. (qui correctionis annus recte dici debet exemptus) partim ob ternos etiam dies quoslibet quadringentorum annorum spatio minime intercalandos, interrumpatur, necesse est Cycli literarum Dominicalium 28. annorum ad hanc usque diem usitatus in Ecclesia Romana; Volumus in ejus locum substitui eundem Cyclum 26. annorum ab eodem Lilio tum ad dictam intercalandi Bifexti in centesimis annis rationem, tum ad quamcumque anni solaris magnitudinem accommodatum; ex quo litera Dominicalis beneficio Cycli solaris aequae facile, ac prius, ut in proprio canone explicatur, reperiri possit in perpetuum.

Kalendarium sic relictum approbat.

§.12. Nos igitur ut quod proprium Pont. Max. esse solet, exequamur, Kalendarium immensa Dei erga Ecclesiam suam benignitate jam correctum atque absolutum hoc nostro decreto probamus, & Romae una cum Martyrologio imprimi, impreffumque divulgari jussimus.

Illudque imprimi prohibet sine licentia Pontificis.

§.13. Ut vero utrumque ubique terrarum incorruptum, ac mendis, & erroribus purgatum servetur, omnibus in nostro, & S. R. E. dominio mediate vel immediate subiecto commorantibus imprefforibus sub amissionis librorum, ac centum ducatorum auri Camerae Apostolicae ipso facto applicandorum: aliis vero in quacumque Orbis parte consistentibus sub Excommunicationis latae sententiae ac aliis arbitrii nostri poenis, ne sine nostra licentia Kalendarium aut Martyrologium, simul vel separatim imprimere, vel proponere, aut recipere ullo modo audeant, vel praesumant, prohibemus.

Eodem quoque omnes uti praecipit post die 10. Octobris 1582. & respective 1583.

§.14. Tollimus autem, & abolemus omnino vetus, Kalendarium, volumusque, ut omnes Patriarchae, Primates, Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, & ceteri Ecclesiarum praesides, novum Kalendarium (ad quod etiam accommodata est ratio Martyrologii) pro Divinis Officiis recitandis, & Festis celebrandis, in suas quilibet Ecclesias, Monasteria, Conventus, Ordines, Militias, & Dioeceses introducant, & eo solo utantur, tam ipsi quam ceteri omnes Presbyteri, & Clerici, seculares,

& regulares utriusque sexus; necnon milites, & omnes Christiani fideles, cujus usus incipiet post decem illos dies ex mense Octobris anni 1582. exemptos. Iis vero, qui adeo longinquas incolunt regiones, ut ante praescriptum a Nobis tempus harum literarum notitiam habere non possint, liceat, eodem tamen Octobris mense in sequentis anni 1583. vel alterius, cum primum scilicet ad eos haec nostra litera pervenerint, modo a Nobis paulo ante tradito ejusmodi mutationem facere, ut copiosius in nostro Kalend. anni correctionis explicabitur.

Hortaturque Imperatorem & Principes, ut Kalendarium sic emendatum recipiant, & servari faciant.

§.15. Pro data autem Nobis a Domino auctoritate hortamur, & rogamus carissimum in Christo filium nostrum Rodolphum Romanorum Regem Illustrum, Imperatorem electum, ceterosque Reges, Principes, ac Respublicas, iisdemque mandamus, ut quo studia illi a Nobis contendentur, ut hoc tam praclarum opus perficeremus, eodem, immo etiam majore, ad conservandam in celebrandis Festivitatibus inter Christianas nationes concordiam, nostrum hoc Kalendarium & ipsi suscipiant, & a cunctis sibi subiectis populis religiose suscipiendum, inviolateque observandum curent.

Forma publici hanc Constitutionis.

§.16. Verum quia difficile foret, praesentes literas ad universa Christiani Orbis loca deferri, illas ad Basilicam Principis Apostolorum, & Cancellariae Apostolicae valvas, & in acie Campi Florae publicari, & affigi, & earumdem literarum exemplis, etiam impreffis, & voluminibus Kalendarii, & Martyrologii insertis, & praepositis, sive manu tabellionis publici subscriptis, necnon sigillo personae in dignitate Ecclesiasticae constitutae ob signatis, eadem prorsus indubitam fidem ubique gentium, & locorum haberi praecipimus, quae originalibus literis exhibitis omnino haberetur.

Sanctio poenalis.

§.17. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum praepceptorum mandatorum, statutorum, voluntatis, probationis, prohibitionis, sublationis, abolitionis, hortationis & rogationis infringere, vel ei auso temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum.

D. P. An. X. 13. Februarii.

Datum Tusculi, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo octuagesimo primo, sexto Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno X.

Sequitur Declaratio super observatione Kalendarii nuper editi, pro illis, qui de Mense Octobris 1582. illud servare non ceperunt.

GREGORIUS PAPA XIII
Ad perpetuam rei memoriam.

Causa hujus declarationis.

Cupientes pro Pastoralis Officii Nobis divinitus iniuncti sollicitudine, Kalendarium nuper cura, & jussu nostro correctum atque editum, ubique locorum ab omnibus,

Declaratio super observatione Kalendarii pro illis, qui de mense Octob. 1582. observare non ceperunt.

omnibus, qui illud propter diversa impedimenta, statuto die mensis Octobris proxime praeteriti observare non ceperunt, quamprimum in usum recipi, & exacte servari. Idcirco ne subsequens mensis Octobris, quod quidem nimis longum esset, expectetur: volentes vigilantiae nostrae providentia, opportuna remedia haec difficultatibus celeriter adhibere.

§.1. Motu proprio, & ex certa scientia, maturaque deliberatione nostra, ac de Apostolica potestate plenitudine, hac nostra perpetuo valitura sanctione statimus, praecipimus, & mandamus, ut quicumque in quibusvis Regnis, Provinciis, Civitatibus, & locis constituti, Kalendarium emendatum praedictum haecenus nondum observare ceperunt, illud modo, & formula infra scripta, semotis cunctis exculcationibus, & impedimentis, omnino servent, videlicet. Cum perventum fuerit ad diem decimam Februarii anni millesimi quingentesimi tertii, in quem cadit Dominica Quinquagesima secundum antiquum Kalendarium, transitus statim fiat ad diem 21. ejusdem mensis Februarii, omittis decem diebus inter diem decimum, & diem 21. Februarii hujusmodi interpositis, quae erit feria secunda post Dominicam Quinquagesimam (mutata litera Dominicali F in B) in qua dicatur officium, & missa de S. Valentino Presbytero, & Martyre, cum commemoratione SS. Faustini, & Jovitis Martyrum, & Sancti Simeonis Episcopi, & Martyris, & feria tertia de Cathedra, proxima autem feria quarta erit dies Cinerum; atque hoc pacto nulla amplius erit discrepantia in Festorum, tam mobilium quam fixorum celebratione.

Transumptio- rum fides.

§.2. Verum quia difficile foret praesentes literas ad universa Christiani Orbis loca deferri, volumus quod illarum transumptis etiam impreffis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiasticae constitutae ob signatis, eadem prorsus indubitata fides ubique gentium, & locorum habeatur, quae originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

D. P. An. XI. 7. Novemb.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die septima Novemb. 1582. Pont. nostri Anno X.

CXXXVII.

Qui Presbyteri Religionis, & Societatis Jesu, literas Sacrae Poenitentiariae Apostolicae aperire possint.

Plura de hac Societate notavi in Con. XXXI. Pauli III. Regimini. Tom. IV. Part. I. fol. 185.

GREGORIUS PAPA XIII.

Dilecto Filio Claudio Aquaviva Praeposito Generali Societatis Jesu.

Causa hujus concessionis.

Exponi Nobis nuper fecisti, quod alias quondam Alexander Frumentus, tunc

Officii Sacrae Poenitentiariae Regens, dilectis Filiis Presbyteris Societatis Jesu, cui praesse dignosceris, etiam si nullo Magisterii in Sacra Theologia, & Doctoratus in jure canonico gradibus insigniti essent, alias tamen idoneis, & approbatis ipsius Societatis confessoribus, ut quascumque ob signatas, etiam Magistris in Theologia, vel Jure Canonico Doctoribus directas, in foro conscientiae ejusdem Sacrae Poenitentiariae literas aperire, & absolutionis beneficium juxta illarum dispositionem impendere possent, & valeret, verbotenus concessit, eaque facultate ipsi Presbyteri haecenus usi sunt. Cum itaque ipsius Societatis Religiosi ad hujusmodi gradus, nisi pro necessitate Scholarum suarum promoveri non soleant: poenitentes etiam ad ipsos Presbyteros cum suis literis absolutionis in dies recurrant, & importune obsecrent, opportune etiam eos juvari convenit.

Concessio quod aliqui Presbyteri Societatis auctoritate literas Sacrae Poenitentiariae.

§.1. Nos idcirco tuis in hac parte supplicationibus inclinati, Presbyteris Societatis hujusmodi per te, vel tibi subordinatos illius Superiores de tua licentia designatis, & ab Ordinariis locorum approbatis, vel approbandis, etiam si Magisterii, vel Doctoratus, aut aliis gradibus insigniti non sint, literas hujusmodi aperiendi, confessionibusque fidelium ad ipsos recurrentium auditis, & imposita salutari in illis expressa, vel de jure infligenda poenitentia, absolvendi, ac in foro conscientiae quascumque sibi verbo, vel scriptis commissas absolutiones, dispensationes, & poenitentiarum injunctiones excipiendi, & exequendi, licentiam, & facultatem tenore praesentium concedimus, & impartimur.

Contrariis derogatio.

§.2. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio- rum fides.

§.3. Volumus autem, quod praesentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo tuo, seu personae in dignitate ecclesiasticae constitutae munitis, eadem ubique fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 3. Aprilis 1582. Pontificatus nostri anno X.

D. P. An. X. 3. Aprilis.

CXXXVIII.

De auctoritate Praepositi Generalis Clericorum Regularium Societatis Jesu, circa contractus censuum, alienationumque, & aliorum.

Cetera de hac Societate, notata habes ad Const. XXXI. Pauli III. Regimini Tom. IV. Par. I. fol. 185.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Apostolicae Sedis circumspicua benignitas, in quarumvis Religionum, praesertim earum, quae regi Dominico invigilant, ac praedicationibus, & lectionibus, cum

Exordium.

Omnis facultas celebrandi contractus resider in Praeposito Generali ex constitutionibus Societatis.

cum humanis tum sacris insistant, commodis, & utilitatibus consequendis, providentiae suae auctoritatem interponit, & quanto potest, favore prosequitur.

§.1. Sane dilectus filius Everardus Mercurianus Praepositus Generalis Societatis Jesu Nobis nuper exponi fecit, quod cum literis, tam fel. rec. Pauli Tertii, quam pia mem. Julii etiam Tertii Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum, in favorem dictae Societatis emanatis, & per dictorum Pontificum Successores, & Nos respective confirmatis, ac ejusdem Societatis constitutionibus, omnimoda Collegiorum illius, ac etiam temporalium bonorum, ad ipsa Collegia spectantium gubernatio, ad pro tempore existentem Praepositum Generalem, vel ipsam Societatem, ita tamen quod in ipsius Praepositi, aut professe Societatis, vel alios, quam ipsorum Collegiorum usus bona hujusmodi expendi, aut distrahi non possint, sed in studentium utilitatem sic converti, ut illi dictis bonis abuti non valeant, spectare, & pertinere dignoscatur. Indeque fiat, ut Collegia ipsa capitulariter nullo modo congregentur, sed omnis facultas celebrandi contractus, prout per eandem constitutiones, ac etiam primam ipsius Societatis generaliter habitam Congregationem stabilitum, & declaratum fuit, penes eundem Praepositum pro tempore existentem residerat.

Ac etiam ex Constitutionibus Apostolicis.

§.2. Cumque etiam dicta Societas, quae Ordo Mendicans existit, aliorum Ordinum Mendicantium super contractibus ineundis, a Sede Apostolica concessis privilegiis gaudet.

Et hic Pontifex idem concessit in alia Bulla, quam hic non posui, contentis ista pleniore.

§.3. Nosque eisdem Everardo Praeposito, & Societati ut intervenientibus illis dumtaxat, qui more Societatis praedictae, & secundum ejus constitutiones, & statuta, regimen, & administrationem domorum, & Collegiorum juvare, & promovere solent, servato in ejusmodi Congregationibus peculiari, ac proprio dictae Societatis procedendi modo, privilegiis illis utendi, necnon contractus ineundi licentiam, & facultatem concesserimus, prout in singulis literis Apostolicis desuper confectis, plenius continetur.

Idem modo Pontifex ex causis hic relatis.

§.4. Tamen quia nec modus ille quis sit, nec omnes per quos Praepositus Generalis facultatem hujusmodi alioqui exercere potest, in dictis nostris literis satis expressi fuere, ac etiam quia eidem Societati privilegiis, & literis Apostolicis hujusmodi, tum quod variis literis, & munimentis concessa sunt, uti, & illa ad singulos contractus ineundos asserre dispendiosum, molestumque existit, tum quod in nonnullis regionibus emphyteuses ad tres vitas concedi solent, nec particulares homines illas ad brevius tempus accipere facile adducuntur. Et propterea, ac etiam ex eo quod nonnumquam pro Collegiorum ipsorum, necnon domorum probationis, vel aliorum locorum ejusdem Societatis necessitate, bona hujusmodi locare, alienare, permutare, vel in emphyteusum, seu livellum dare,

expedit, ac quandoque contingit, ut conditio semel oblata, si praetermittatur, non parvam afferat jacturam, pro parte dicti Everardi Praepositi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut praemissa omnia plenius declarare, & alias in eisdem opportuna providere, de benignitate Apostolica digneremur.

Facultatem alienandi, & aliis modis contrahendi dicto Praeposito concedit.

§.5. Nos igitur qui operarios in vinea Domini praesertim pondus diei, & aestus sustinentes, sincero prosequimur affectu, nostrarum, ac eorumdem Praedecessorum nostrorum literarum, necnon Societatis praedictae constitutionum, aliorumque praemissorum tenores, praesentibus pro expressis habentes, & eundem Praepositum, ac dictae Societatis singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati eisdem Societati, ac Generali Praeposito moderno, & pro tempore existenti, ut ex nunc de cetero, perpetuis futuris temporibus, informatione de contractibus ineundis, per literas, vel alias pro ut ipse Generalis statuerit, a subordinationis localibus Praepositis, vel Rectoribus, aut Praefectis, seu eorum Vicegerentibus, vel a Provincialibus, seu Visitatoribus, aut Commissariis, vel ab aliis sibi bene visis, auditis juxta eorum institutum Consultoribus, accepta, quaecumque Domorum, tum professarum, tum probationis, Collegiorum, & aliorum locorum ejusdem Societatis ubilibet consistentium, bona stabilia, & immobilia, seu quasi stabilia, necnon, & pretiosa mobilia, cujuscumque qualitatis, & quantitatis, ac valoris, & in quocumque loco posita, pro pretio, & sub pactis, conditionibus, modis, & formis hinc inde conveniendis, in evidentem tamen Domorum, & Collegiorum hujusmodi utilitatem, per se, vel alium, seu alios vendere, alienare, permutare, ac etiam in Emphyteusum, seu livellum ad tres generationes, vel nominationes tantum, seu aliud longum tempus, pro affectu sibi bene viso concedere, absque alia a Nobis, vel Successoribus nostris Romanis Pontificibus, pro tempore existentibus, aut Sede praedicta, vel illius de latere Legatis, seu Nunciis, aut etiam locorum Ordinariis petenda, vel obtinenda licentia seu confirmatione, libere, & licite possit, & valeat, concedimus, & indulgemus. Ita tamen quod si ex ejusdem Generalis Praepositi facultate, pro rerum exigentia, opus sit, in Europa videlicet Provinciis, ante datam eidem Praeposito informationem, contractus alienationum fieri, dominium nihilominus, & possessio bonorum quorumvis, super quibus contractus hujusmodi initi fuerint, penes Damos, Collegia, ac loca praedicta, donec ipse Generalis rem confirmet.

Contractus ab eo servatur hic expressis in tot & in eisdos, approbat.

firmaverit, aut suum consensum desuper praestiterit, remaneat, ac remanere intelligatur. In Indiis vero, & aliis extra Europam regionibus, contractuum hujusmodi confirmatio ipsis Provincialibus, aut Viceprovincialibus, Visitatoribus, seu Commissariis, similiter per eos informatione accepta, committi possit ab ipso Generali Praeposito. Alias, & in eventum in quem ordo supra scriptus non fuerit observatus, venditio, alienatio, permutatio, locatio, & concessio, ac contractus, necnon inde sequuta quaecumque, nulla, & invalida, nulliusque roboris, ac momenti existant. Ac ita in praemissis sic perpetuo declaramus, & decernimus.

Executores deputat.

§.6. Et nihilominus ex nunc prout extunc, & e contra postquam venditiones, alienationes, permutationes, locationes, concessionem, ac contractus pro tempore, ut praemittitur, facti, & per dictum Praepositum Generalem approbati, & ratificati fuerint, seu consensum ejusdem Praepositi Generalis intervenierit, eandem venditiones, alienationes, permutationes, locationes, concessionem, & contractus, & inde sequuta quaecumque, necnon instrumenta, & scripturas desuper pro tempore confecta, Apostolica auctoritate approbamus, & confirmamus, ac perpetua firmitatis robur obtinere debere statuimus, omnesque, & singulos tam juris quam facti defectus, si qui forsitan intervenierint quomodolibet in eisdem, supplemus, decernentes ea omnia, absque alio desuper ordinaria, vel Apostolica, aut alia auctoritate, seu de Sedis Apostolicae commissione faciendum examine, ac praesentes, & in eis contenta validas, & efficaces, validaque, & efficaciae perpetuo fore, necnon ab omnibus observari debere, ipsosque contrahentes ad contractum, & stipularum conventionum observationem omnino teneri, ac super praemissis, & inde sequutis quibuscumque per quoscumque quavis auctoritate quomodolibet molestari, vel impediri non posse. Necnon irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.7. Quocirca venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis, eorum in spiritualibus Vicariis, aut officialibus generalibus, Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, necnon Abbatibus, Prioribus, Praepositis, Decanis, Archidiaconis, Canonis, & Capitulis, ac aliis, ad quos id quomodolibet spectat, & in futurum spectabit, per eandem praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Generalis Praepositi, vel aliarum personarum ejusdem Societatis, aut alicujus eorum super his fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque, & eorum cuilibet in praemissis efficacis defensionis

praesidio assistentes, faciant eandem praesentes, & in eis contenta quaecumque, ab omnibus, quos illa concernunt, integre, & inviolabiliter observari. Non permittentes eos, aut eorum aliquem desuper contra eandem praesentium tenorem, quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimeque super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Contractus derogat.

§.7. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii VIII. de una, & in Concilio generali edita, de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas quis vigore praesentium ad iudicium non trahatur, & pia memoriae Symmachii, ac Pauli II. Praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, vel alienatis recuperandis aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon quibusvis etiam jurejuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, ac alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, ac totis eorum tenoribus specialis, specifica, individua, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur praesentibus, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Seu si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Transumptis credi mandat.

§.9. Volumus autem, quod eorumdem praesentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus persona in dignitate Ecclesiastica constitutae seu etiam ipsius Praepositi Societatis, munitis, eadem pro sua fides in iudicio, & extra adhibeatur, quae ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die decima octava Decembris 1577. Pontificatus nostri Anno V.

D. P. An. V. 12. Decemb.

Sequitur ampliatio d.auctoritatis alienandi .

GREGORIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam .

Exordium .

Auctoritas
Præpositi in
celebrandis con-
tractibus re-
ferat .

EX debito Pastoralis Officii ad ea liben-
ter intendimus, per quæ Religiosorum
locorum ac personarum in eis degentium
utilitates, & commoda valeant procurari .

§.1. Exhibita liquidem Nobis nuper pro
parte dilecti filii Claudii Aquavivæ Præpo-
siti Generalis Societatis Jesu petitio contine-
bat . Quod postquam alias per diversas litem
Apostolicas diversorum Romanorum
Pontificum Prædecessorum nostrorum, &
dixit Societatis Constitutiones, & decreta,
illius Præposito Generali pro tempore exi-
scenti, vel ipsi Societati omnimodam Col-
legiorum, & Domorum probationum, bo-
norumque ad illa spectantium gubernatio,
absque alia personarum in eis degentium
capitulari congregatione faciendâ: etiam
cum facultate quovis contractus emptio-
num, venditionum, aliarumque venditio-
num alienationum, necnon obligationum,
& cessionum quarumlibet rerum tempora-
rium, mobilium, & immobilium, etiam
in beneficialibus ac spiritualibus aliisque
quibuscumque etiam præjudicialibus, nec-
non instrumenta quæcumque, tam per se,
quam per alios celebrandi, ac insuper Men-
dicantium, necnon per nostras literas alio-
rum Ordinum, & piorum locorum privile-
giis omnibus utendi, & alias sub certis
modo & forma inibi expressis concessa
fuisse .

Dubia defu-
per orta iu-
dem recens-
tur .

§.2. Denique cum usus privilegiorum
hujusmodi dixit Societati parum prodesset,
eo quod contrahentes renuerent, neque ad-
ducerentur ad contrahendum solo privile-
gio communicationis, essetque frequen-
tissimum, & maxime necessarium ipsi So-
cietati in his suis quasi primordiis, pro Col-
legiorum, & domorum illius foundationi-
bus, & ampliacionibus domos, agros, &
bona alia commutare, & vendere, ac su-
per his census imponere . His, aliisque de
causis .

Continencia
Bulle hic præ-
sertim refer-
tur .

§.3. Nos eidem Societati, illiusque
Præposito Generali pro tempore existenti
quod informatione de contractibus in eun-
dis, per literas, vel alias, prout ipse Præ-
positus generalis statueret, a subordinatis
localibus Præpositis, vel Rectoribus, aut
Præfectis, seu eorum Vicegerentibus, vel
a Provincialibus, seu Visitatoribus, aut
Commissariis, vel ab aliis sibi beneficiis,
auditis juxta eorum institutum Consultori-
bus accepta, quæcumque Domorum, tum
professarum, tum probationis, Collegio-
rum, & aliorum locorum ejusdem Socie-
tatis ubilibet consistentium bona stabilia,
necnon etiam pretiosa mobilia, cujuscum-
que qualitatis, & quantitatis, ac valoris,
& in quovis loco posita pro pretio, & sub pa-
ctis, conditionibus, modis, & formis
hinc inde conveniendis, in evidentem ta-

men Domorum, & Collegiorum hujusmo-
di utilitatem per se, vel alium, seu alios
vendere, alienare, permutare, in emphy-
teusim, seu livellum ad tres generationes,
vel nominationes tantum, pro affectu sibi
beneficis dare, licite valere, etiam absque
alia Sedis Apostolicæ, vel locorum Ordina-
riorum licentia, seu confirmatione de-
super obtinenda, ita quod venditiones,
alienationes, permutationes, locationes,
concessiones, contractus, instrumenta, &
inde sequuta quæcumque, postquam ab
ipso Præposito Generali ratificata fuissent,
seu illius consensus intervenisset, eo ipso
Apostolica auctoritate, nullo alio desu-
per habendo examine, vel commissione,
approbata, & confirmata essent, indulsit,
prout in singulis literis Apostolicis desuper
confectis plenius continetur .

Alia dubia,
sunt postea
exorta .

§.9. Cum autem sicut eadem subiunge-
bat petitio, ea quæ de novo emergunt, no-
vo indigeant auxilio, ipsique contrahentes
præsertim in Curia varias quotidie requi-
rant cautelas, sine quibus existimant sibi
non fore satis cautum, inter quas ea potissi-
ma est, quod in indulto hujusmodi non fu-
erit expressum, quod etiam census redimi-
biles, super eisdem bonis possent vendi,
quæ tamen species est, eaque minima,
venditionis, & idcirco ab aliquot iam annis
frequens fuit, ut census redimibiles alias
juxta formam privilegii hujusmodi vende-
rentur, & imponerentur . Quare pro parte
dilecti Claudii Nobis fuit humiliter suppli-
catum quatenus sibi, dixitque Societati in
præmissis consulere de benignitate Aposto-
lica dignaremur .

Datur itaque
dicto Præposi-
to amplior fa-
cultas .

§.5. Nos igitur eundem Claudium, &
singulares ipsius Societatis personas a quibus-
vis excommunicationis, suspensionis, &
interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis,
censuris, & pœnis, a jure, vel ab homine
quavis occasione, vel causa latis, si quibus
quomodolibet innodati existunt, ad effec-
tum presentium dumtaxat consequendum,
harum serie absolventes, & absolutos fore
censentes, ac prædictarum literarum, &
constitutionum tenores presentibus pro ex-
pressis habentes, hujusmodi supplicationi-
bus inclinati, eidem Claudio, & pro tem-
pore existenti Præposito Generali dixit So-
cietatis, vel ipsi Societati, dum ea scilicet
erit generaliter congregata, ex nunc de ce-
tero perpetuis futuris temporibus, per se,
vel alios, ut informatione, sicut præmit-
titur, vel si utrilibet visum erit, extrajudi-
cialiter, ac summarie, & simpliciter ac-
cepta, vel etiam ea omnino omissa, bona
Domorum, Collegiorum, & locorum hu-
jusmodi stabilia, & etiam mobilia pretiosa,
presentia, & futura, pro illorum utilitate,
seu necessitate, quibuscumque personis,
tam ecclesiasticis, quam secularibus cu-
juscumque gradus, ordinis, & dignitatis
existentibus, etiam Collegiis, Communi-
tatis, & Universitatibus, ad eam ratio-
nem, quæ facilius inveniri poterit, & pro
pretio reperibili vendere, alienare, per-
mutare, in emphyteusim, seu livellum ad
tres

tres generationes, vel in aliud longum
tempus dare, locare, etiam cum donatio-
nis, seu investitura receptione, ac repræ-
sentata pecunia, sine tamen illorum redi-
tus diminutione, necnon generaliter, &
specialiter obligari, & hypothecare, super
illis census quoscumque, redimibiles im-
ponere, & vendere, necnon de bonis eisdem
compromittere, & quomodolibet su-
per illis transigere, illisque simpliciter, vel
liti desuper habita, ac actioni, etiam in
non possessorem cedere, & reum citare,
utilitatemque venditionum, & aliorum hu-
jusmodi, vel etiam necessitatem, aut aliam
causam, propter quam sunt, simpliciter,
& absque figura judicii cognoscere, judica-
re, definire, & penitus terminare libe-
re, & licite valeat, & alias juxta dictarum
literarum tenorem, harum serie Apo-
stolica auctoritate concedimus . Et ad hoc,
si opus sit, licentias, & facultates omnes
prædictas extendimus, & ampliamus . Ipsos-
que contrahentes, habita sola Præpositi Ge-
neralis, vel congregatæ Societatis per litem
patentes more ipsius Societatis, vel
alias confirmatione, aut consensu, solo
contractu securos existere, nec ad venditio-
num, communicationum, & aliarum hu-
jusmodi alienationum utilitatis, seu neces-
sitarum, aut in æquivalentia, vel meliora
bona pretii conversionis, vel aliam demon-
strationem teneri . Necnon contractus quos-
cumque super his hæcenus initos perpetuo
valere, partesque ipsas ad illorum obser-
vationem omnino obligari, & tam ipsos
hæcenus initos contractus, quam in futu-
rum in eundem, quibus ipsius Generalis Præ-
positi, nunc, & pro tempore existentis,
vel etiam congregatæ Societatis consensus,
seu confirmatio accesserit, alia Sedis Aposto-
licæ confirmatione, & approbatione non indigere .

Clausula sub-
lata &c.

§.6. Sicque per quoscumque Judices,
Ordinarios, & delegatos, etiam causarum
Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ
Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis,
& eorum cuilibet quavis aliter judicandi, &
interpretandi facultate, & auctoritate, ju-
dicari, & definiri debere, necnon quic-
quid fecus super his a quoquam quavis au-
toritate scienter, vel ignoranter contigerit
attentari, irritum, & inane decernimus .

Deputatio e-
xecutorum .

§.7. Quocirca venerabilibus fratribus
nostris, Toletan., & Treveren., ac Rigen.
Archiepiscopis per presentes committimus,
& mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut
unus eorum per se, vel alium, seu alios
eisdem presentes, & in eis contenta quæ-
cumque, ubi, & quando opus fuerit, ac
quoties pro parte Claudii, vel pro tem-
pore existentis Præpositi Generalis, aut Socie-
tatis hujusmodi, vel alicujus eorum fue-
rint desuper requisiti, solemniter publican-
tes, eisque in præmissis efficacis defensionis
præsidio assistentes, faciant auctoritate
nostræ presentes, & in eis contenta hujus-
modi firmiter observari, ac singulos, quos
literæ ipsæ concernunt, pacifice frui, &
gaudere, non permittent eos, vel ali-
quem eorum desuper contra presentium te-
Bull.Rom.Tom.IV.Par.IV.

norem per quoscumque quomodolibet in-
debite molestari . Contradictores quoslibet,
& rebelles per censuras, & pœnas Ecclesia-
sticas, aliaque opportuna juris, & facti re-
media, appellatione postposita, compe-
scendo, legitimisque super his habendis ser-
vatis processibus, censuras, & pœnas, etiam
iteratis vicibus aggravari, invocato etiam ad
hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis .

Derogatio
contrariorum

§.8. Non obstantibus fel. rec. Symma-
chi, & Pauli, aliorumque Romanorum
Pontificum, etiam Prædecessorum nostro-
rum, de rebus Ecclesiæ non alienandis,
sed alienatis recuperandis, aliisque Aposto-
licis Constitutionibus, & Ordinationibus,
necnon quibusvis, etiam juramento, con-
firmatione Apostolica, vel quavis firmi-
tate alia roboratis statutis, & consuetudi-
nibus, privilegiis quoque, indultis, & litem
Apostolicis quibusvis, sub quibuscum-
que tenoribus, & formis, ac cum quibus-
vis etiam derogatoriis derogatoriis,
aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis,
etiam Motu proprio, & consistorialiter,
ac de Apostolicæ potestatis plenitudine con-
cessis, approbatis, & innovatis, quibus
omnibus, etiam si de illis, eorumque totis
tenoribus, specialis, specifica, individua,
& expressa mentio habenda, aut aliqua alia
exquisita forma ad hoc servanda foret, te-
nores hujusmodi, ac si de verbo ad ver-
bum nihil penitus omisso, & forma in illis
tradita observata inserti forent presentibus,
pro expressis habentes, illis alias in suo
robore permanens, ac dictis literis, si in
aliquo obstant, hac vice dumtaxat specia-
liter, & expresse derogamus, contrariis
quibuscumque .

Fides trans-
portorum .

§.9. Ceterum quia difficile foret, eisdem
presentes ad singula quæque loca, ubi ne-
cessarium fuerit, deferre, volumus quod
illarum transumptis manu alicujus Notarii
publici subscriptis, & sigillo alicujus per-
sonæ in dignitate Ecclesiastica constitute,
seu etiam ipsius Societatis Præpositi Ge-
neralis munitis, eadem prorsus fides adhibea-
tur in iudicio, & extra, quæ ipsis origina-
libus literis adhiberetur, si forent exhibitæ,
vel ostense . Nulli ergo &c.

D. P. An.XI.
5. Augusti .

Datum Romæ, apud Sanctum Mar-
cum, Anno Incarnationis Dominicæ, mil-
lesimo quingentesimo octuagesimo secundo,
Nonis Augusti, Pont. nostri Anno XI.

CXXXIX.

Quod personæ Societatis Jesu, a quocum-
que Antistite etiam extra tempora, de
licentia suorum Prælatorum ad sacros Or-
dines promoveri, & ad quoscumque
alios regulares Ordines transire possint,
habita licentia Præpositi generalis .

Quamplura de hac Societate indicavi in
Constit. XXXI. Pauli III. Tom. IV. Part. I.
fol. 185. qui illam primo approbavit, & in
alia ejusdem Constit. LXXIII. Licet ibid. f. 243.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad futuram rei memoriam .

PIum, & utile Societatis JESU Institu-
tum non patitur certa quadam ab iis, qui

Exordium .

Paulus III. concessit sociis istis, ut cum Praepositi licentia a quolibet Antistite promoverentur ad Sacros Ordines.

Nonnulli tamen Ordinarium Concilii Tridentini decretum, quod in eorumque Ordinum functionibus, choriq; Officiis plene instructos, & denique super eorumdem vita, moribus, atate, & natalibus ad Parochi inquisitionem, aut alias testimonium, & certa alia requisita habenda esse contendunt, quamvis nonnulli ad eosdem Ordines suscipiendos numeris alioqui omnibus idonei dimittantur.

Hic ideo Pont. d. facultatem reintegrat, & ampliat.

Quibuscumque non obstantibus.

qui sub eius vexillo, & disciplina salutari militant, obiri, quae in sacris ineundis generaliter praescribuntur.

§.1. Quocirca cum dicta Societatis ac disciplinae alumni nulli Ecclesiae, nullive loco certo mancipati sint, ut ibi permanent, sed veluti viatores omni tempore parati, expectantesque diem, & horam qua, vel ad extremas Orbis regiones, cum venit usus, emittantur ubi, quisque pro captu suo, & iuxta datam sibi a Domino sapientiam, sese in vinea Domini excolenda exerceat, ejusque rei causa fel. rec. Paulus Papa III. Praeposito ejusdem Societatis concesserit, ut idoneos, & comprobatos ab ipsa Societate, quibuscumque mallet, Catholicis Antistitibus, & gratiam, & communionem Sedis Apostolicae habentibus praesentare posset, qui illos sic praesentatos, absque ulla promissione vel obligatione, ad Ordines hujusmodi promoverent.

§.2. Nonnulli tamen Antistites, post Concilii Tridentini decreta, eos sic praesentatos, prius in casusque, tam minorum quam sacrorum Ordinum hujusmodi praescripto munere exercitatos, temporumque determinantum post susceptos praescriptum finem, antequam ad superiores Ordines ascendant, omnino expectandum, eosque in eorumdem Ordinum functionibus, choriq; Officiis plene instructos, & denique super eorumdem vita, moribus, atate, & natalibus ad Parochi inquisitionem, aut alias testimonium, & certa alia requisita habenda esse contendunt, quamvis nonnulli ad eosdem Ordines suscipiendos numeris alioqui omnibus idonei dimittantur.

§.3. Nos his incommodis, quantum in Nobis est, occurrere volentes omnibus Episcopis, & aliis Antistitibus, praesentibus, & futuris, in perpetuum praecipimus, atque interdiciamus, ne ab hujusmodi promovendis, qui licentiam a Praeposito Generali dictae Societatis pro tempore existente, vel ab eo delegatis habuerint, quidquam praedictorum requirant, vel exigant, sed ipsos etiam absque ulla functione in Ordinibus ipsis, interstiorumque ad illos suscipiendos observatione, aut inquisitione de cantu, officiis, & ceremoniis Ecclesiasticis, idoneitate, proprii Ordinarii licentia, & aliis in aliis requisitis ad minores, ac etiam extra tempora a jure statuta, tribusque Dominicis, vel aliis festis diebus etiam Presbyteratus, Ordines promoveant, ac si illi omnibus requisitis praediti essent. Nos enim illis Ordines omnes praedictos sic suscipiendi, ac praedictis Antistitibus eos ipsis conferendi facultatem tribuimus.

§.4. Non obstantibus praemissis ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Praesentis autem gratiae communicationem omnibus aliis, etiam qui sua privilegia cum ipsa Societate copiose participant, participareque poterunt, quomodolibet in futurum, fieri omnino prohibemus. Ceterum

quia difficile esset praesentes quocumque illis opus erit, deferre.

§.5. Volumus, ut earumdem praesentium transumptis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constituta seu etiam dicti Praepositi munitis, eadem prorsus fides, in iudicio, & extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si essent exhibitae, vel ostensa.

Datum Tusculi, sub annulo Piscatoris, die 21. Septembris, 1582. Pontificatus nostri Anno undecimo.

Sequitur facultas transeundi ad alios Ordines Regulares.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cum alias fel. rec. Paulus Papa III. Societati Jesu inter alia concesserit, ut eorum nemo, sive Professus, sive Scholaris, sive Coadiutor ex dicta Societate egrediens, ad alium quam ad Carthusiensem Ord.; nisi de expressa Romani Pontificis, vel Praepositi Generalis dictae Societatis licentia se conferret.

§.1. Itemque Pius Papa IV. voluerit, ut ne quis praedictorum, ab eadem Societate praetextu casusvis indulti, vel quaesito colore melioris vitae, vel strictioris observantiae, etiam ad Mendicantium, vel Cisterciensium, seu Sancti Benedicti, aut aliorum Monachorum Ordinem (Cartusienis excepto) transire possit, dubitare contingit, An Praepositus pro tempore existens valeat etiam Professos, ex causis id exigentibus, ab ipsa Societate emittere, aut eis sic emissis liberum sit de eius licentia, se ad quemvis alium Mendicantium, vel non Mendicantium Ordinem transferre.

§.2. Nos, re perpensa, atque diligenter examinata, Societatis ipsius puritati, atque incremento, emissorumque pro tempore saluti consulere volentes: statuimus, ut deinceps in perpetuum libeat dicto Praeposito, quos judicaverit, ab ipsa Societate emittere, eosque de ipsius Praepositi licentia, non tantum ad Carthusiensem, sed ad quemvis alium Mendicantium, paris, laxioris aut arctioris observantiae Ordinem, per ipsum Praepositum illis praescribendum, de consensu tamen Superiorum loci illius, quo destinabuntur, demigrare, in eisque professionem per loci illius Monachos, alioquin ejusdem emitti solitam, emittere, habitumque suscipere, & consueta uti eorum disciplina. Ipsis inhibentes sub excommunicationis late sententiae poena, ne quid contra praesentium tenorem quomodolibet audeant attentare.

§.2. Non obstantibus omnibus iis, quae dicti Pontifices voluerunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque: Praesentis autem gratiae communicationem omnibus aliis etiam qui sua privilegia cum praedicta Societate copiose participant, participareque poterunt quomodolibet in futurum, fieri omnino prohibemus.

§.4. Cc.

Transumptorum fides.

D. P. An. XI. 21. Septemb.

Paulus III. iussit egredientes a Societate solum ad Carthusiensem transire posse, ut in eius Constit. cit. in rubr.

Pius IV. cuius Constit. non posui, idem venit.

Hic modo Pontifex ad omnem ordinem transire posse declarat, licentia habita a Praeposito.

Quibuscumque non obstantibus.

§.4. Ceterum quia difficile esset, praesentes, quocumque illis opus erit, deferre, volumus, ut praesentium transumptis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constituta, seu etiam dicti Praepositi munitis, eadem prorsus fides, in iudicio, & extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si essent exhibitae, vel ostensa.

Datum Tusculi, sub annulo Piscatoris die 22. Septembris 1582. Pontificatus nostri Anno XI.

CXL.

Nova Constitutio super Duellis.

GREGORIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. Firmum ita quicquam vix statui, functionibusque communiri pro salute animarum posset, quod veritatis inimicus falsis suggestionibus, non convellere, & labefactare conetur, idque nunc in Duellorum atrocitate experimur, quae licet inter alios fel. rec. Julii III., Leonis X., Clementis VII., & Pii IV. Roman. Pontificum Constitutionibus, & Concilii Tridentini Decreto exterminata procul ab Orbe Christiano exulare debuissent; Dolosa tamen patris mendacii interpretatione persuasum est, eos in dictis Constitutionibus, & Decreto tantum comprehendi, qui propositis Provocantium ad pugnam libellis, Patris, intervenientibus, ceterisque ex pristino abusu introductis, se in locum tutum (quem vulgus *Campum Francum* appellat) provocant, non autem eos, qui privatim inter se sine praedictis circumstantiis, quamvis de industria, & animo deliberato certamen singulare committunt, vel committere procurant.

§.2. Nos huic malo antequam radices altius agat, occurrere volentes, praesentium auctoritate statuimus, omnes, & quoscumque sub Constitutionibus, & Decreto supra praedictis, omnino comprehendi, censurasque, & poenas omnes Ecclesiasticas, & temporales, in illis contentas incurrere, qui se ad singulare certamen provocaverint, etiam si soli, & sine Patris, aut Arbitris, nullisque propositis libellis, nec circumstantiis, nec aliis servatis, quae in similibus servari consueverunt in locum publicum, vel privatam extra, vel intra Civitates, Terras, & Castra, vel etiam Domos se conduxerint, quique illum, vel alios forte comitati, aut etiam pugnae spectatores fuerint, vel in loco, vel etiam longe steterint, vel spectaverint, & praeterea eos, qui sic invitatis, vel provocantibus, aut invitatis, vel provocatis equos, arma, pecuniam, comitatus, cibaria, & alia subsidia contulerint, aliasque auxilium, consilium, vel favorem praestiterint, aut conferri, & praestari curaverint, etiam per alium, seu alios directe, vel indirecte quovis modo, vel

Bull. Rom. Tom. IV. Par. IV.

colore, etiam si postea ad dictum certamen, vel destinatum, aut alium locum non descenderint, adiacentes, ut invitans, vel provocans atrociori poena plectatur.

§.3. Eos autem sub hac nostra sanctione nolumus comprehendi, qui in rixa de improvviso nata statim in ipso iracundiae furore, certum aliquem locum ad hujusmodi certamen condixerint, alterve condixerit, etiam si ibi confligendi causa tum convenerint, & inter eos sit pugnatum, hi tamen, & Comitibus, ac quicumque alii eis astiterint, seu auxilium, consilium, vel favorem praestiterint, ut praestetur, alias severe puniendi prout criminis qualitas, & in eo progressus, ac circumstantiae postulabunt.

Datum Romae apud Sanctum Petrum. Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo octuagesimo secundo, Nonis Novembris, Pont. nostri Anno XI.

CXLI.

Concilii Tridentini prohibitio de Duellis; extenditur ad duella privatim commissa.

GREGORIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Ad tollendum detestabilem Duellorum usum, Concilium Tridentinum, excommunicationem, & alias gravissimas poenas in concedentes locum ad Monachiam, ac pariter in pugnantibus, necnon Patris, consulentes, suadentes, & speculatores salubriter quidem decrevit: sed crescente hominum malitia facinorosi non desunt, qui quod publice prohibitum est, privatim exequi non dubitent, dum se poenas praedictas hoc modo eludere posse arbitrantur.

§.1. Nos ad haec coercenda plenius evidentiisque providendum esse rati, considerantesque Duellum privatam non minus cruentum, & animae, & corporis noxium esse, quam quod publice perpetratur, auctoritate Apostolica statuimus, omnes illos, qui ex condito statuto tempore, & in loco convento Monomachiam commiserint, etiam si nulli Patris, sociique ad id vocati fuerint, nec loci securitas habita, nullave provocatoriae literae, aut denunciationis chartulae praecesserint, censuris, & poenis omnibus a dicto Concilio propositis teneri, perinde ac si publico, & consueto abusu singulare certamen inivissent. Volentes etiam locorum Dominos, si certamen ex condito hujusmodi permiserint, aut quantum in se fuerit, non prohibuerint, omnesque illud fieri mandantes, instigantes, auxilium, consilium, vel favorem dantes, equos, arma, pecuniam, comitatus, & alia subsidia scienter subministrantes, aut ex composito speculatores, vel socios quovis modo sese praebentes, eisdem censuris, & poenis subjacere, etiam si illi, qui ad locum destinatum pugnaturo accesserint, impediti pugnam non commiserint, si per se ipsos

Qui sub hac Constitutione comprehenduntur.

Dat. die 1. Novem. 1582. An. XI.

Concil. Trid. in sess. 24. cap. 19. prohibuit duella.

Hic Pontifex prohibitionem ampliat.